



Tisza: Hallgasson!

Justh: Nem hallgatok!

Tisza: Ha nem akar hallgatni, menjen ki a Házból. Majd tovább beszél: Ha a kormány tevékenységét úgy folytatja, mint az előző kormány, akkor az övi ülésen a legmesszebbmenő konzekvenciákat vonják le.

As osztrák támadásokat illetőleg ő és pártja mindenkor sikra szállanak.

Pártja megtapotta Tisza beszédét.

### A kormánytámogató pártok bizalma.

Szűnési után

Szűnési utáni az egyesült függetlenségi pártok képviselőiben újraválasztotta a Wekerle kormányt.

Pejacsevics a horvátok támogatásáról biztosította a kormányt.

Andrássy Gyula gróf polenitái Tisza-val. Megállapítja, hogy Tisza bukása politikai győzelem, ugyanis a királyt is sikerült a választójognak megnyerni. Ha új választásokra lesz szükség, azért Tisza felelős, miért nem akar a kor szellemének engedelmességni. A Wekerle kormányának bizalmat szavaz.

Károlyi Mihály gróf megállapítja, hogy Wekerle külpolitikája nem eltér az övétől, s mintha Wekerle kijelentette, hogy az előző kormány programját megtartja, ő és pártja támogatni fogják.

Székely Ferenc a demokrata párt nevében újraválasztja a Wekerle kormányt.

Pop Csicsó István kijelentette, hogy a nemzetiségiek, különösen a románok eddig támogatják a kormányt, kijelentette, hogy nemcsak a románok, hanem a székelyek is átvesztették. (Közbeiktatások: ne marja bántani a székelyeket, azok nem szöktek át, azoknak nem volt okuk az átvesztésre.)

Pop Csicsó István (folytatja) egyes helyeken a főszolgabíró esendői fedezetlen kényszerítik a románokat, hogy mondjanak le az iskolákról, emiatt a románok között nagy az elkeseredés.

Szabó István (nagyatádi) a klobirtokok nevében bizalmat szavaz a kormánynak.

Giesswein Sándor a keresztényradikálisok nevében fejezte ki a támogatását.

As ülés vége 9 órákor.

### A bolgár királyné meghalt.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Szófiából jelentik: A bolgár királyné meghalt.

### A Novoja Vremja betiltása.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról hivatalosan jelentik: A kormány megtiltotta a Novoja Vremja megjelenését, mivel részletesen közölte Kornilov felhívását és megrövidítette a Kerenszki felhívását.

### A francia kormányválság.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Párisból a Havas-ügynökség jelenti: Painlevé visszaadta megbízását, mivel nem sikerült neki egységes kormány összeállítása.

Párisból jelentik: Poincaré újból megbizta Painlevét a kormányalakítással, hogy folytassa kísérleteit a kabinet megszervezésére.

## Albániában támadnak az olaszok.

**Keleti harctér.** Budapest szeptember 12. (Hivatalos.) Az oroszok és a románok az Ocnától nyugatra fekvő magaslatokat ismételtén hevesen megtámadták. Rohamaik többnyire már tűzünkben összeomlottak. Egy ízben ellentámadással vertük őket vissza.

**Olasz harctér.** Budapest, szeptember 12. (Hivatalos.) A tegnapi nap folyamán csak a Monte San Gabriele lejtőjén került hevesebb harcokra a sor, amelyek ránk nézve kedvezően végződtek. Egyébként nem volt különös esemény.

**Délkeleti harctér.** Budapest, szeptember 12. (Hivatalos.) Berattól délkeletre előcsapatok olasz osztagokat a felső Osunán át visszavetettek. Pogradecnél, az Ochrída-tó mellett csapataink a tularóban lévő ellenség nyomása elől kitérnek.

A vezérkar főnöke.

## Oroszországi zűrzavar.

**Kerenszki meggyilkolását nem erősítik meg. Kornilov akciója.**

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A munkástanács lapja, az Invescia jelenti, hogy Kornilov tervszerűen készítette elő akcióját. Pétervárról lassankint visszavonta a csapatokat, amelyekről tudja, hogy a forradalom hívei s helyeik a vele rokonszenvező kozákokat rendelte Pétervárra. Kornilov vezérkari főnöke azt táviratozta Kerenszkinak, hogy ha nem teljesíti követeléseiket, a front helyzete veszélybe jut.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Az „Aftonbladen“ tegnapi hírért Kerenszki meggyilkolásáról nem erősítették meg.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Finnország és Svédország között megszűnt a távirati összeköttetés.

Egyes hírek szerint Kerenszki és Kornilov között véres küzdelem indult meg. Klenbovszky 35 ezer főnyi csapata indult Pétervárra. Hír szerint Kornilov támogatására Bruszilov 2 hadosztályt elindított.

## Tengeri csata Reval előtt.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Gotlandból erős agyzás hallatszik. Londonban azt hiszik, hogy Reval előtt a flotta csatározások megkezdődtek.

## Fiandriai harcok.

Berlin, szeptember 12. A nagyfőhadparancsnok jelentése:

**Keleti harctér.**

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornok hadosztályja. A fiandriai arcvonal több szakaszán Artoisban és St. Quentin felé északra a tüzetérenség az esti órákban jelentősen feléledt. Állásaink előterében több ízben gyalogsági összecsapásokra került a sor.

A német trónörökös hadosztályja. A Champagneban a Somme Py Souain országút két oldalán francia osztagok erős tüstetés után erőszakos feldejtésekre léptek előre. Foglyok maradtak kezükön.

Verdun előtt a tüzérségi harc tevékenysége elább hagyott.

19 ellenséges repülő légitűnt. Egyiküket Voss hadnagy (46 légi győzelem) lerítette le.

## A rigai csata zsákmánya 6900 fogoly, 325 ágyu.

**Keleti harctér.**

Lipót bajor herceg vezértábornok nagy arcvonala: A keleti tenger és a Duna között előcsapataink több helyen harcban visszavertek orosz feldejtő osztagokat.

A rigai csatában ejtett foglyok száma 6900 ban állapítottuk meg. A zsákmány 325 ágyu, ebből egyhármadréses nehézságyu, több megterhelt rúd és keskeny vágányu vasúti vonal, nagy árkási-anyag, löszor és élelmiszerkészletek, számos gépkocsi és más csapatszámító jármű.

József főherceg vezérezredes harc-

vonala. A Pruth és a Moldava között több ízben élénk tüzérségi tevékenység és feldejtő ütközések. Az oroszok Salkánál nem folytatták támadásukat. Tigrul Ocnától dél-nyugatra az ellenség ötvenöt tőrt előre vonalaink elött.

**Macedóniai front.**

As Ochrída tó délnyugati partján a helyzet lényegében nem változott. A monastiri medencében erősebb volt a tüstetés, mint az utóbbi napokban.

Zudendorff, első főszállásvezető.

# A telehor.

## Mihály Dénes huszárönkéntes szenzációs találmánya.

Nemrég bejárta a sajtót egy hír, mely szerint Mihály Dénes gépészmérnök, nagyváradi huszárönkéntes megoldotta az elektromos távolbalítás kérdését. Telehor nevű készülékével nagy távolságokra lehet látni, egyik budapesti lap szerint, ha azt akarjuk tudni, mi történik Amsterdamban, egyszerűen arra felé fordítjuk a telehor-t és úgy látjuk az ott történeteket, mintha mellettünk menne végbe minden. A találmány általános feltűnést keltett a fővárosi lapok közlésén nyomán az egész magyar sajtó foglalkozik vele.

Ezekkel az eddigi fantasztikus híradásokkal szemben, a melyek nagyon sok képző dologgal toldották meg a találmány lényegét s így annak igazi értékét némileg alhomályosították, a való tényállást a legilletékesebb helyről nyert felvilágosítások alapján a következőkben van módunk közzé tenni:

A telehor valóban a távolbalítást teszi lehetővé; innen a neve is (teleos görögül távolság, horon pedig görögül annyit jelent, hogy látok). Látható a találmány segítségével a távolban történeteknek a képét; tehát nem közvetlenül látom az eseményeket, hanem csak azok képét kapom meg. Történet pedig az egy leadó és tetszés szerinti számú felvétel készítője segítségével.

A leadó készülék nem más, mint egy két méternél valamivel hosszabb, 35-40 centiméter széles, szivaralakú repülőgép. A gépet csavarok segítségével elektromotor hajítja. A gép szerkezete olyan, hogy térkép szerint ki lehet venni, pontosan elő lehet írni azt az utat, a melyet a gépnek be kell repülnie, elő lehet írni részben azt az időt, a mely alatt az illető utat be kell repülnie, sőt be lehet állítani arra a magasságra is, a melyen repüljön. A gép alján van aztán egy készülék, a mely az alattlövő tárgyról egyszerűen képet vesz fel úgy, mint egy fényképező gép. Ezt a felvételt a gép éjjel is megtudja csinálni, a mennyiben előre be igazítható időben és helyen a gép kigyullad, bevilágítja az alatta lévő területet, felvessi a képet és aztán megint kialszik a repülő tovább. Mindezt végül a gép automatikusan, a nélkül, hogy újában további emberi beavatkozásra szükség legyen. A gép mindazt pontosan elvégzi, a minnek elvégzésére felindulás előtt beállították, beigazították. És a miket említettünk, ezekre a gép beigazítható.

Már amit eddig elmondottunk a gépről, az magában is óriási jelentőségű. Fokozódik azonban a gép jelentősége azért, hogy a felvett képeket egytized másodperc alatt to-

vábbítani tudja különböző távolságokban elhelyezett akérbány felvétel állomásra. A továbbítás a Marconi-készülék alapján használt léghíri villamosítás segítségével történik és a továbbított képeket a felvétel állomások a szelén tulajdonságainak felhasználásával vezetik fel. A repülőgép tehát beröplül a neki előírt utat és arról azonnal tetszés szerinti számban átvethető jelentést, beszámolót is ad le.

A mostani repülőgépek, amelyek egy, sőt több embert visznek magukkal, még másodpercenként 8 méter sebességű szélben képesek haladni, ennél erősebb szélben azonban nem. A telehor leadójának szolgáló, auto-matikus módon kormányzott repülőgép 25 méter sebességű szélben is képes felzárkózni. Újabból nem igen lehet kitérteni, mert amint olyan erőszak éri, mely alkalmas volna a kitérésre, a motor azonnal reagál rá és a gépet eredeti útjára visszatéríti.

Rendkívül jelentősége a gépnek, hogy avatatlanság ellen hiába akarja hatalmába keríteni: titkát a gép nem árulja el.

Ebből a néhány sorból, melynél többet közölni a találmányról módunkban nem áll, már tisztában lehet mindenki Mihály Dénes zseniális találmányának óriási jelentőségéről. Rendkívül hasznát fogja látni a tudomány, mert lehetővé válik olyan vidékek kikutatása, ahová eddig ember nem, vagy csak nagy nehézségek árán juthatott el.

A találmányt megvizsgálták a műegyetem asztrológus tanárai is, azonfelül az elektrotechnika egyik előrangú tudósa, dr. Károly Irén nagyváradi tanár, a kőről éppen egyik műegyetemi tanár jelentette ki, hogy a téren a monarchiában első szaktekintély; valamennyien alaposan átvizsgálták a találmányt és azt fenntartás nélkül kivételre alkalmasnak, megvalósíthatóknak jelentették ki. Remélhető, sőt elvárja a közönség, hogy ennek a zseniális fiatal magyar feltalálónak egyszerű találmányát az illetékes körök teljes erővel felkeressék annál inkább, mert a tervek annyira részletesen ki vannak dolgozva, hogy akár azonnal mőhelyre adhatók. Sok magyar találmány maradt kihasználatlanul azért, mert a magyar közönség nem juttatta el a tervet a megvalósításához; egy zseniális magyar technikus mondogta, a kinek egy találmánya megkezdte a hivatalos körök nemtörődömességét:

— Ugy látom, ezt a dolgot feltalálni volt a legkönnyebb.

Mihály Dénes találmányának sorsát most már az egész magyar közönség érdeklődésével kíséri.

Szóljunk még pár szót a feltalálóról.

Mihály Dénes Nagyvárad előkelő körében számosan ismerik, mert jelenleg városunkban az 1. számú közös huszárezred önkéntes szakaszvezetője. Mindössze huszonhárom éves. Atyja dr. Mihály József nyugalmazott középiskolai igazgató, gyakorló orvos, maga is eredeti tehetség, a ki mint középiskolai igazgató elvégezte az egyetem orvosi fakultását és aztán nyugalmába vonulván, jelenleg orvosi praxist folytat Budapestben. Édesanyja Ambrus Mária, nővére Ambrus Zoltánnak, a kiváló írónak és a Nemzeti Színház új igazgatójának. Mihály Dénes most negyedéves technikus, a kit tanulmányai mellől aszította el a háború kitörése. A budapesti műegyetemnek volt hallgatója, közben külföldön, Londonban, Párisban is tartózkodott, nyelvműveltségű, több európai nyelvet beszélő fiatalember.

Nem a telehor az első, de nem is az utolsó találmánya. A telehor gondolatával évek óta foglalkozik, míg most a megvalósításra lehetősé vált. Volt már olyan találmánya is, amelynek lényegét egyszer másnak beosztása közben elmondotta s az illető azonnal szabadalmaztatta — a saját neve alatt. Kiseb találmányainak egész sora van már is, öt magát technikai körökben mindentől jól ismerik és nagyra becsülik. A kik Mihály Déneset ismerik, mind meg vannak róla győződve, hogy valódi zseniális tudós, a kinek a tudományos világ és a gyakorlati élet joggal várhat igen sokat.

## OLASZOK

### a magyar katonákhoz

Az Isonzó fronton az olaszok támadása nem tudta megtörni katonáink kemény ellenállását, azért szűkegesnek látták rőpcédulákkal megpuhítani őket, melyeket repülőek dobáltak le a mi árksinkba.

Egy ilyen rőpcédula szövege a következő:

#### Magyar katonák!

Miközben ti azt hittétek, hogy pár nap alatt győzni fogtok a ti halottaitok száma folyton növekszik és mi olaszok mindig erősebb leszünk.

Nem vettétek észre, hogy azt a kis darab földet, melyet elfoglaltatok mi szárdékkal hagytuk ott nektek, hogy közben jobban elrendezkedhessünk és várhassunk a szövetségeseink általános nagy támadására? És ti azt hittétek, hogy az olaszok futni fognak! Nem, nem, a sikágra nem fogtok jutni soha a mi haditerünk sikerült és most nem fogtok többet egy lépést sem előre tenni, dacára annak, hogy pár nap alatt 60.000 halottat vesztettétek.

Oroszország már elkezdeti: tegnap Galiciában 13.000 oroszot és óriási mennyiségű ágyukat szétmárvoltak az oroszok.

Most az oroszok újból elfoglalják Galiciát és aztán majd elkapják Magyarországot és Ausztriát, jaj a ti sajnó saszonyaitoknak, a ti házsítoknak!

Jöjjetek át hozzánk Katonák, ha nem akartok meghalni mind, ha azt akarjátok, hogy jöjjön hamar a béke!

## Mona Lisa fényképezési műterem

Nagy Sándor-utca 4. szám.

A legzebb fényképek!

Rendes és pontos munka!

Felvételek minden nap reggel 8 órától este fél 8-ig ros idő esetén is. Vasár- és ünnepnap szintén egész nap.

A feltűző jó magyarsággal meglett rőpcédrik az orosz mumuszai ijátságát, mert jól tudja, hogy az olaszoktól úgy sem ijed meg a magyar. Pedig az oroszoktól sem félünk, a talján rőpcédulától legkevésbé. A kis papírok a magyar katonák közt nagy derűséget keltesnek.

## Amikor a tolvaj visszaküld 127.000 koronát.

Ősz elején állunk a betörők működni kezdésénél. A vasúti seb és podgyás tolvajokról nem is szólunk, mert már azok javában szővelelnek. A betörők még csak most kezdik, azonban reméljük a legjobbakat, hogy siker dolgában nem fogják utólráni vasúti kollégáikat. Különösen, ha olyan embereket, mint egy legutóbbi betörő, aki visszaküldött postán 127 ezer koronát. Nem volt bolond az illető, csak udvarias, emény nyiban nem vette volna hasznát a lopott vagyonnak. Hogy miért, az kőkők az alábbiakban.

Már tegnapelőtt este jelentették a rendőrségnek, hogy a Ritsók Zsigmond utcán a 28. szám alatt nagyobb arányú betörés történt, a részletek azonban csak tegnap reggel lettek ismeretesek, amikor a károsult fél megjelent a panaszlevélteli hivatalban.

Istvánffy Béla földlakos lakásán történt a betörés, miselint nyaralói volt. Augusztus 2-án utazott el Nagyváradról a lakása felügyeletével Blátszky Irén árnasszéki úrnőket birta meg. Bizta egy augusztus 8-án terült visszcóit az Istvánffy lakásban, akkor miadent rendben talált. Most szeptember 8-án újból látogatás telt a ekkor meglepőve betörés nyomát fedeste fel. Összezsúrt szekrények, felborogatott bútorok maradtak felé, amint belépett a lakásba.

Azonnal express levelet megasztott Istvánffyhoz, értesítette a betörésről. Istvánffy tegnapelőtt érkezett meg, a magálapította, hogy a szekrényből, amelyet a betörő összezsúrt, hiányzik egy, az Egyesült Bihar-megyei és Közponai takerékpárutiránál elhelyezett 127.191 korona 80 fillérről szóló betéti könyv, továbbá egy kazettából ékszer: 1 pár briliáns függő, 1 arany lánc karperec, 1 sima arany karperec, 1 női, 1 gyémántköves gyűrű, 1 férfi arany poszt gyűrű I. B. monogrammal, egy nikkal revolver, 500 korona ezüst pénz és 50 korona nikkal pénz. Lehetséges, hogy még több ékszer is hiányzik, azonban az csak nevének megérkezésével állapítható meg. Ugyanis 8 kazetta ékszer hiányzik, azonban lehetséges, hogy az másutt van elhelyezve a erre néve csak Istvánffyad tud felvilágosítást adni.

Eddig 133.791 korona 80 fillér kárt állapított meg Istvánffy. Tegnap reggel épen a rendőrségre akart menni, amikor egy ajánlott levelet kézbesített a postán. A címzés elferdített, de eléggé intelligens írás. Kibontotta a borítékot, s benne nagy meglepetésére az ellopott 127.191 korona 80 filléres betétkönyvet találta. A betörő nem tudta értékesíteni, mert egész határozottan leleplezték volna, visszaküldte inkább a tulajdonosának.

Szóval a betörő erkölcsök jevűnek, noha a munka, amit végső, reituelesen

durva, tört, zúzott, ami csak a kasságyba esett.

A rendőrség keresi a betörőt, akiknek valószínűleg trézi és orgasdái is vannak.

## Megjött az államcipő

A királyi ltóó ábla vlnki iróijában közönlésre telték ki az állami cipőket, a melyeket az igazságügyi hatóság a tisztviselők, beselők, eszéd és eszolgasemblyzet nyakába, helyesbe: lábára akar varral.

Három fajta cipő van, mindahátom 16 szős és súlyos. A ti tisztviselők nyoma legalább 2-3 kilogra motot, a többieké 3-4 kilogra. Előnyük, hogy erős bőrcipők bötálpallal, legnagyobb elbapók, hogy elnyühieslanak, mert parkó van rajtuk, de nagy.

Az árak ilyenek: bírák cipője: 42 korona, kezelők: 38 szolgáké 35 korona. Van mit rajuk emelni, legalább is jól tápláltaknak kell lenni azoknak, akik labaikoa hordják e cipőket. Gyöngye koszon lárdknek nem ajánlatosak.

Ma kezdik meg a jegyzést az állami cipőkre, amelyek a városi fogház termékei a ugyancsak bősébsáuk.

## Polgár Mariska ékszerei.

Tavaly október 16-án egy katonaszörvény, akiről kiderült, hogy Gyarmathy Imre a neve, sőtálgatott Erdélyi Miklós szolgásgaztónak Szállgyi Dzsó utcai lakása előtt.

Néhány pillanat az izléssel berendezett lakásba elég volt Gyarmathynak, hogy egy betöréses rablás főszerepét elfázeza a direktorok távollétében. Bdupta tehát alkulást a kapuzárába, próbálgatta, sikertelenül, míg végre kiderült, hogy nincs is bresakcs a kapu.

Ekkor feltörte az előszoba ajtaját a innen behatolt Polgár Mariska finom lelérd szobájába a onnan elvitte az ékszerket, a pénzt a emlékdí egy fényképet az öltöző tükör fiókjából.

Mint ismeretes, Gyarmathyt elfogták, nála jórészt a rablott holmikat megtalálták, de amikor át akarták szállítani, megszókták. Megszókták Szegedről, meg Keszérről, de megszókták Debrecenből is, mindig megszókták. Ma se lehet tudni, mi történt vele, meglakolt e ezért, hogy betört Polgár Mariska leányaszobájába.

Am ágaboga van az ilyen betörésnek. Gyarmathy a rablott holmikat elvitte Sloop Lajoshoz, egy asiatén katoná barátjához, akit eddig hol Schnopp, hol Schnapp, hol Schlapp néven ismertek. Az ékszerket és a pénzt Sloopé az ura kénysszerítésére elásta a kamrában, majd a szalmazsákba rejtette el, később, mitora d szaktivak az uráért jöttek a elvitték, a takerékűshely rőraljába helyeste el, ahol azokat meg is találták.

Orgasdáság bűntettével vádolva állott tegnap Sloop Lajosné a törvényssék előtt. Mindent bevallott, de elmondta, hogy miadent a lérsz kénysszerítésére csikakedett, mert assal fenyegette, hogy ha nem engedelmessékedik a egy szót szól, agyonverli.

Erdélyi Miklós szolgásgaztó elmondja, hogy az egész esetről csak akkor eszeret tudomás, amikor elbászról hazament a az ékszerket és a pénzt a szókött kaioa el-

vitte. Kára jórészt megtérült, összesen 100-150 korona lehet.

Az elnök: Kivánja megtérítést?

Erdélyi Miklós (teirhatatlan posztaküliséggel): Nem kívánom.

Miskovssky Jenő ügyész a vádat fenn tartja, Stokker József dr védő a vádlott kénysszerhelyzetét eszeteli. A bíróság a vádlottat orgasdáság bűntettében bűnösnek mondta ki a két havi fogházra ítélte, amelyből 21 napot kitöltöttnek vett.

## A munkapárt értekezlete.

### A városi közgyűlés előkészítése.

A mai városi közgyűlés alkalmából a munkapártos tartozó törvényhatósági bizottsági tagok tegnap délután értekezletet tartottak a Kereskedelmi Csarnok helyiségében.

Az értekezlet abban állapodott meg, hogy a polgármester bejelentését tudomásul vessik a mai városi közgyűlésen.

A tanács azon javaslatánál, hogy Werkerle miniszterelnököt bizalommal üdvözölje a törvényhatóság, felszólalás lesz a párt részéről, éppen olyan értelemben, mint gróf Esterházy Mórle kiesvezésénél volt. A tanács javaslatával szemben azonban semmiféle indítványt nem tesz a párt.

Gróf Hadik János folyóiratára vonatkozólag, amelyben az Országos Közfelnevezési Hivatal elnökévé történt kinevezését tudatja a párt is csatlakozik a tanács javaslatához s gróf Hadik Jánost működésében hazafias tevékeniséssel támogatja.

A megszű adóra vonatkozólag elfogadják a tanács javaslatát, hogy a város újból intézzen feliratot a miniszterhez a megszűadó engedélyezése iránt.

A báró Szirmai Sándor alapító 2000 korona hozzájárulást a párt támogatja a közgyűlésen.

A mosti szabályrendelet és a jelenlegi mozgósításhoz tulajdonosokkal kötött szerződés már az értekezleten hosszabb vitát kellet. A tiszves monopólium megadását ellenzik.

Többek szerint szükség van a negyedik mozira, mert a jelenlegi három mosti tulajdonképen csak egy s a jegyeket már előre elkapoklják. Legfeljebb 5 évre adható a monopólium, vagy ha 10 évre kötik meg a szerződést, a negyedik mosti felett bármikor szabadon rendíkezhessék a város.

Ilyen irányban dr Medvigy Gábor fog felszólalni a mai közgyűlésen.

A tanács azon javaslatát, hogy a csatornázási munkálatoknál teljesített ellenőrző működésért Kőszeghy József főmérnöknek 4000 kor., Niessner Aladár mérnöknek 3000 kor. és Schenkongel Sándor csatorna felügyelőnek 1500 kor. jutalom adassék, a párt támogatja azant, hogy Schenkongel Sándor részére 2000 korona jutalmat adjon a város.

A többi szűnyegre kerülő ügyekben megszavassák változatlanul a tanács javaslatát.

\* Egy fiatal ember, kellő iródat gyakorlattal, alkalmazást keres. Cím: Bay Kálmán, Temető uca 9.

## A frontkabaré előadását megismétlik.

Megérkezett tegnap Kratochwil Károly ezredes távirata a harcokról *Obrincák* latin nyelvű szíve, amelyben a 4. és honvéd frontkabaréja tagjainak versényletét hosszabbított. Így tehát ismét alkalom lesz Nagyvárad közönségének újra hallani ezeket a különböző előadásokat, akik megújult hozták a fronton harcoló katonáinak hangulatát, egy nébány vonást a front lelki életéből. Az előadott darabokat látták a hősök véres harcok után, ezek ihlették új befeláldozásra, ezek nyújtották nekik szórakozást tenger szeszadás után. Ezek a darabok érdekes relikviái lesznek a bátor íróknak.

A frontkabaré előadását a Vigadó nagyszínházban ismétlik meg. Ez az előadás nem lesz a Honvédnap frontkabaréjának egyszerű megismétlése, mert a rendezőség új számokat is vet fel a műsorba, hogy élvezhessék azok is, akik részt vettek a vasárnapi kabaréban a Sporttéren.

Ezt az előadást is jótékony célból rendezik, mint a Honvédnapot és azért a felül fizetéseket köszönettel fogadják és hiadplang nyugtázzák.

## Üres a város pénztára.

### Miből fizetik ki a beszerzési előlegeket a tisztviselőknak.

A városi tisztviselőket és alkalmazottakat most a beszerzési előleg foglalkoztatja.

Ez a dolog különben már a városi társaságban is szóba került, de nehéz a kérdés megoldása azért, mert **üres a városi pénztár.** A bevételök egy része, amire bizony számítottak, elmaradt, a kiadások azonban megsokszorozódtak. Nem hagyta jóvá a miniszter a városi pénztár díj emelését, az ingatlan ártási díj felemelését stb. és így elcsúsztak rá készítő, hogy ezt az évet ismét hatalmas deficittel zárja a város. De hol van még az év vége a mit csinálunk addig.

A városi pénztárban tegnap nem volt több 3000 koronánál.

A beszerzési előleget pedig, azint a miniszteri leirat mondja, csak fizesse ki a város a később visszafizeti az államháztartás. Ez annyit jelent, hogy most előlegesen a városi pénztár a címen 120000 koronát. Ezenre rugna ugyanis az a beszerzési előleg, amelyet az államtól kapnak azok a tisztviselők, akik a háborús segélyt is az államtól kapják.

De ezenkívül még vannak sokan, akiknek a városi pénztár adja a háborús segélyt és így a beszerzési előleget is a városnak kell adni. Ez az összeg mintegy 60000 korona.

Tehát az idő szerint összesen 180000 koronát kellene a városi pénztárból kifizetni, — de hol van erre a pénz.

Éppen ezért a városi tanács előterjesztést tesz a miniszterhez, hogy az állami adandó 120000 koronát már előzetesen utalja ki, mert a városi pénztár nincs abban a helyzetben, hogy az összeget előlegesen.

De ha elegét tesz is a kormány a tanács kérésének, még fenmarad a nagy kérdés,

hogy miből fedezik a többieknek járó 60000 koronát.

Ez a nagy probléma okos most gondolt a városi tanács tagjainak.

## Adományok a Honvéd-napra.

A Honvéd napra még állandóan folynak be az adományok a Honvéd-nap rendezőbizottságának. Több helyről arra kérték a bizottságot, hogy jelöljön ki valakit az adományozókat átvevőre. A rendező bizottság tagjai aktív listék, akiket a katonai szolgálat teljesen elfoglal és így nincs abban a helyzetben a bizottság, hogy egyik tagját teljesen ennek a feladatnak átengedje és ezért a bizottság arra kéri a közönséget, hogy juttasson el adományait postautalványon a Honvéd nap rendező bizottságának a m. kir. honvéd pótzászlóaljhoz címezve.

Az eddigi adományozók névsora a következő:

Krausz Simon, a Magyar Bank vezérigazgatója (Budapest) 2000, Magyar Állami Hitelbank nagyváradi fiókja 800, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybéli fiókja 300, Magyar Bank és Takarékpénztár 300, Hungária Csepelgyár 300 2 ik pótszámad 400, Dénes Ödön 200, Andrányi K. és fiai 200, Bihar megyei Takarékpénztár 200, Moskovits A. és fiai pénzügyi kezeltetésén 200, Emilianaalom 300, Weinberger Lajos dr. S. és Ödön 200, László Ernő orv. képviselő 200, Hanyad- és László gézmalom 150, Állami önkormányzatok (Bánföldnyarad) 15364, Polgári Takarékpénztár 100, Nagyvárad Hitelbank 100, Diósy Lajosné 100, Diósy Lejos 100, Munka és Schönbauer 100, Moskovits Adolf és fiai 100, Bihar megyei Társaságok r. t. 100, Le Roche és Dervas 100, Sitarudomány 100, dr. Fráter Imréné 100, Horváth Árpád vezérigazgató 100, Czifler Imre 100, Spitzer Samuel és fiai 100, 3. honvéd pótszámláj tisztikara 100, Előb hétévesbenai gézmalom 100 gróf S. Schönyi Miklós megyéspüspök 100, Stepper Ottó 100, Arató és Grünstein 100, Vinter Károly 100, Lóth Mihály (Saskárd) 100 koronás.

(Folytatjuk)

## HÍREK

**\* Személyi változások a kapucinus rendben** A kapucinus rend magyar és osztrák tartományának vezetősége most teszi közzé a rend személyzetében eszközölt d. pozíciókat, melyek Nagyváradot is érintik. P. Lindauer Károly házfőnök és P. Horváth Szilveszter távoznak Nagyváradról, ahol három éven át oly érdemes munkásságot végeztek a lelki élet megújítására. P. Lindauer Károly Pozsonyba megy, P. Horváth Szilvesztert Tatára helyettesíti a tartomány vezetősége. Az új nagyváradi házfőnök P. Terma László lesz, aki már működött Nagyváradon hosszabb ideig a skira még mindig a legnagyobb rokonszenvvel emlékszik a város közönsége, az új páter Bayer Avollinár lesz, akit Linától helyettesít ide. Az új páter bámulatos nyelvtudás, majd az összes európai nyelveken beszél a kiválóan művelt tagja a kapucinus rendnek.

**\* Új zseblétszámok.** A hivatalos lap közli, hogy a honvédelmi miniszter Tanos Dezsőt és Kondor Gyulát, a nagyváradi honvéd hadaprédikátora IV. évfolyamát végzett közrendűeket zászlócskákká koronázta ki.

**\* Tizenegyszer kitüntetett hőspilóta.** A multkoriban már megemlékszünk a hőspilóta nagyváradi pilótáról: Mézáros Sándor 4. honvédgyalogezredbeli tartalékos hadnagyról, aki a tizenik Isonzo-csatában sikeres felderítő repülése alkalmával három orosz gépfegyvergyőlt kapott a lábába, azért azt amputálni kellett. Most, amint értesülünk, az ottomán császári vasfelhoiddal és csillaggal tüntették ki a hőspilótát. Ez már a tizenegyszeri kitüntetés, ugyanis Mézáros Sándor tulajdonosa már ezenivől a következő kitüntetéseknek: Signum Laudis, három esüt Signum Laudis, hadiakitményes 3. osztályu katonai érdemkereszt, hadiakitményes 3. osztályu vaskoronarend, német vaskereszt, német érdemérem, német pilóta koszorú és Károly csaptkereszt.

**\* A hadimilliomosokról** szóló híradásunkba tévedés csúszott: Oltay Gyula ur egyáltalán nem tartozik ebbe a kategóriába, az pedig fel sem lehet róla távolosul, hogy 6 maga kívánta volna a milliomosok névsorába való felvételét. A milliomosok közt csak akkor jó szerepelni, ha annak alapja egy millió, még pedig valóssággal, nem pedig mások bemondása vagy — besugása alapján.

**\* Kongregációi élet.** Az Urók Mária-kongregációja ma délután fél 5-kor tartja rendszeres összejövetelét a szokott helyen.

**\* Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király utólag második legfelső díszérő elismerésben részesítette Králik József 37. gy. e. bel. tart. főhadnagyot 3. osztályu hadiakitményes érdemkeresztrel kitüntetve Puhly Elemér 4. honvéd gy. e. bel. tart. főhadnagy. Legfelső díszérő elismerésben részesült Braun Vilmos 37. gy. e. bel. népf. hadnagy, Szary Sándor 4. népfelkötő gy. e. bel. tart. hadnagy, dr. Kovács Bertalan 4. honvéd gy. e. népf. besorozott népfelkötő ezredorvos és Bartha Andor 4. honvéd gy. e. bel. tart. hadnagy. Koronás arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szolgálat tüntette ki a király Szalay Lajos György 101. gy. e. bel. népf. hadagyot és Schönbauer Sándor 4. honvéd gy. e. népf. besorozott 2. honvéd huszárezredbeli tart. állatorvos.

**\* Boritaladó kedvezmény a szállógazdáknak.** Az 1892 évi XV. t. c. 3. §-a szerinti nyitott közterekben azok a szállógazdák, kik szeszese italok kimerésével vagy kis mértékben való elárulásával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraitól a házi adószámlára szűz bor mennyiség után állami italdó fejében az 1893 évi előtti felező fogyasztási adókat megfelelő részt fizetik, vagyis Nagyváradon mint 1. és 2. osztályu közterekben bor után hektolitronként kincstári adóban 6 korona 70 fillér, városi adóban 4 korona, összesen 10 korona 70 fillért, bormu t. és szállócaféra után 5 korona 03 fillért. A most hivatolt törvény végrehajtása tárgyában kiadott 1892 évi 51015 számú pénzügyminiszteri utasítás XXVI. §-a értelmében felhívom mindazon szállóbitokosokat, kik az előbb említett kedvezményre igényt tartanak, miniszert legkésőbb a sütemet megkezdéséig a házi adószámlára szűz bormennyiség feltüntetésével ebbeli igényüket a városi fogyasztási adóhivatalnál annyival is inkább jelentsék be, mivel a későbbi bejelentések tekintetbe vehetők nem lesznek. Nagyvárad, 1917 évi szeptember 7. Juricskay Barna s. k., adó és pénzügyi tanácsos.

**\* Adomány a Honvéd-napra.** Gentz János g. kath. esperes 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe a „Honvéd nap” céljaira. Rendeltesét helyére juttatjuk.

**Kozák uraiom Pétervárott.**

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A finn határon érkezett jelentések szerint Kornilov 50.000 rubelt tüzött ki Kerenszki fejére.

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Bernből táviratozzák: A Petit Journal jelenti Pétervárról: Pétervárott a polgári hatóságokat felfüggesztették. A 3. doni kozákezerd megszállotta a városi középületeket. A kronstadti flotta követeléseket nyújtott át az ideiglenes kormányoknak.

**Homályos a pétervári helyzet.**

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A Kerenszki meggyilkolásáról szóló hírt még nem erősítették meg, a helyzet azonban teljesen homályos. Kornilov a tisztokra, a kozákokra és a polgári pártokra támaszkodik. A lakosság elhagyja Pétervárt. A téli palotában nyomott a levegő. Szombaton 6000 menetjegyet adtak ki. A bankok elszállították a pénzüket és az ideiglenes kormány távolléte folytán korlátozták forgalmukat.

**Kerenszki kegyvesztett?**

Budapest, szeptember 12. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Hogy az antant milyen álláspontot foglal el Korniloval szemben, még nincsen tisztázva. A jelek azt mutatják, hogy Londonban és Párisban Kerenszkit elejtették.

\* **Az új Vöröskereszt sorozatok.** Még két napig lehet az új Magyar Vöröskereszt sorozatokra előjegyezni. A pártistákul álló nyereségnyilvánítások tüdőben alacsonyabb árú, hogy minél tömegesebben jegyeztek ezeket a sorozatokat, amelyeknek tiszta jövedelme hadiszegetésből, hadigondozás és más közjótékony célokra szolgál. A főnyereségek 500000 és 1000000 koronára a szerzők kivételével megyszámban lesznek 100000-450000 koronás nyereségek. Minden sorozat, tekintet nélkül, hogy időközben már nyert-e vagy nem, az egész idő alatt minden esetben jár az egész sorozat többérvényes nyereséget. A sorozatokra a megvásárolt pénzintézetnél is lehet előjegyezni.

\* **A város szolgái nem kapnak ruhát.** A városi szolgák, rendőrök és tűzoltók kérvényben fordulnak a tanácsos és új teli ruhák kifizetését kérik. A tanácsos arra az álláspontra helyezkedett, hogy az időközben készített új ruhákat, hanem a rendőröknek, tűzoltóknak és szolgáknak pótlókat ad ruhák kijavítására.

\* **Papírból készült fehérnemű a kórházakban.** A belügyminiszternek közegészségügyi osztályának vezetője, Samassa miniszteri tanácsos a törvényhatóságok újabb körrendeletben felhívta az önkéntes gyógyintézetek, kórházak, szegényházak és menhelyek vezetőit, hogy a fehérneművel és szövött áruval a lehető leggyorsabban értékben lebarátkozzák, mert azt nem lehet újjal pótolni. Ha a kórházak és gyógyintézetek mégis kénytelenek lennének újabb fehérneműt beszerezni, vásároljanak papírból készült árut, amelyből a törülközők, zúzó, szálkészek és durvább szövésű ablakfüggönyök használhatóknak bizonyultak.

\* **A Gazdasági Egyesület választmányi ülése.** A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 14-én, pénteken délelőtt 11 órakor az egyesület székhelyében igazgató választmányi ülést tart, amelynek tárgysorozatában szerepel a kifizetésre felajánlottak finanszírozása felett határozatokat és a folyó ügyek lefolytatása.

\* **Felzárólamások az élelmiszerjegyek miatt.** Értesítjük a város közönségét, hogy a hiányosan kiegészített élelmiszerjegyek ellen bejelentett felzárólamások megvizsgálása folyamatban van. Az elintézés érdekében a felzárólamások a lehető leggyorsabban értesítést kérnek kapni. Felhívom tehát az érdeklődőket, hogy felzárólamásukat előtérbe és élelmiszerügyi osztályánál ne késztessék. Személyes megjelöléssel fordulhat az érdeklődés, mert egyrészt felhívás sárgaságnak tekinthető megkötés, másrészt a közérdeklődés ügyvezetőt gátolják közérdeklődés munkájában. A felzárólamások, akik olcsói és újváros város részben laknak és felzárólamásukat igazoltnak találatták, a kiegészített élelmiszerjegyeik a mai nap folyamán postára is adhatják. Nagyvárad, 1917 szeptember hó 12-én. **Lukács János** polgármester helyettes.

\* **Segítenek a tűzifahiányon.** Több ízben is szóvá tettük, hogy ha a kormány gyorsan nem segít, azóta katasztrofális tűzifahiány lesz a télen az országban. Megkér a tűzfatermelők és tanácsokozásra gyűltek össze a fővárosi Fővárosi Alakulatok a Magyar Fekereskedők Hivatalának vezérigazgatójának javaslatát, amelynek végrehajtásával még orvosolni lehetne a bajokat. A földművelési minisztérium is magáévá tette a javaslatot, amely szerint a kormány azokba az erdőbe koncentrálja a munkásokat, amelyek mellett vasúti vonal vagy hajózható folyó van.

A hivatalos lap tegnapi száma közli a Fővárosi Hivatal hirdetését, amelyben felhívja mindazokat a fatermelőket, erdőbirtokosokat és faterkeskedőket, akiknek füzeme vasút vagy folyó mellett van, hogy jelentsek be mennyi tűzifát tudnak 1918. március végéig leszállítani, milyen támogatással tudnak a termelést és szállítást fokozni. Ha a hirdetés csak azoknak szól, akiknek meglévő vagy termelhető fakészlete 1918 március végéig a Lusserer köbméter meghaladja. Ezzel felhívással fordul a hivatal azokhoz, akiknek füzemesü termelése az évi ötszáz köbméter meghaladja.

\* **140-es cukorka, csokoládé áru, likörök, konyak, töltő, silvorum, seprő, rumok, borok, gyümölcsök (1/2 kgr. üvegekben) nagyban és kicsinyben kapható ASZÓDI MIHÁLY Kossuth-utca Sas palota.**

\* **Fényképezési iskola Nagyváradon.** Többek kivételével, kik a fényképezés, mint kenyérkeresetet is el akarják sajátítani, fényképezési szakiskolát nyitott az e célra berendezett helyiségekben a Nagyváradon Ullmann palotában. A hallgatókat főképpen gyakorlatilag és elméletileg is foglalkoztatni olyan módszerrel, hogy rövid hat hónap alatt a modern művészi fényképezés minden árába bevezetnem őket a korszakos befejeztével iparképesítést nyernek. Különösen ajánlatos a tanfolyam elvégzése vidéki tanítónköcsök, kik ezt mellékfoglalkozásuként üzhelik a családi munkával igen szép keresetre tehetnek szert. Jelentkezéseket a tökéletes kiképzés céljából csak korlátozott számban veszek fel. Már eddig is tekintélyes számú jeleskedő van. Beiratkozni a hó 15-ig lehet. Bővebb felvilágosítással szolgál a Sas palota műteremében **Dajkovits János, fényképész.**

\* **Egy harmadik polgári osztályú kisleányom mellé keresek világra ökleves tanítónőt.** Cimam megüdvöztető a kiadóhivatásban.

\* **Vasúttársaság megváltára ke-restetők, Hattenberger-gyár.**

\* **Az új magyar Vörös Kereszt nyereségnyilvánítások.** A Nagyváradon Laborépenziár elfogad előjegyzéseket az 1917. évi XII. t. c. alapján a Magyar szent korona országainak Vörös Kereszt együlete által kiadására kerülő nyereségnyilvánításokra. A sorozatok kibocsátási árfolyama 52 koronára.

**EGYESÜLETEK**

**A Kath. Kőr választmányi ülése.**

A Katholikus Kőr választmányja a sajnó idő után tegnap tartotta első választmányi ülést. Jelen voltak:

Dr. Lábán Lajos világi elnök, dr. Karácsonyi János egyházi elnök, dr. Vukics Gyula egyházi alelnök, dr. Némethy Gyula, Imrik S. Zoltán, Szabó Sándor, Frackó Endre, Tóth Imre dr. Lestyan Endre, Verner Károly, dr. Kúzer Aladár, Böszörményi Géza, Stark Gyula, Oáry Gyula, Kelemen Kálmán, Zuhra József.

Dr. Lábán Lajos világi elnök kegyeletese szavakkal emlékezett meg a Kőr halottairól, a kik legutóbbi választmányi ülés óta elhunytak: Dús László világi alelnökről, Karger Sándor világi tagról és Andriks Károly volt választmányi tagról, a kik a Kőrnek alapításától kezdve tagjai voltak; továbbá Tóth Gyula és Paller Ferenc rendes tagokról.

Megemlékezett az elnök arról a megemlékezésről, mely Siket Traján posta és távírda főigazgató, a választmány tagjairól; kedélyes hangon a választmány Siket Trajánt a Ferenc József renddel történt kitüntetésének alkalmából üdvözli.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerésével vette tudomásul, hogy a Kath. Kőr a jövő tanévben is átengedi halálsegélyt a kir. katb. jogakadémia használatára.

Új tagok felvételre: Ember Géza főispán, dr. Kovács Lajos főigazgató, Ruffy Pál nagybíró, Németh István pénzügyigazgató és Kovács Jenő ny. táblabíró, Rimcsy József törvényszéki jegyző, Szabó János, Wirth Sándor, Salgó Zoltán, Láng György, Rács András főhadnagy, Magyar Mihály, Hódi János, Gadányi Lajos, Kösszegy Bódog, Darvasy Ferenc, Bauds Géza.

# SZÍNHÁZ

## Heti műsor:

Csütörtökön: Faun.  
Pénteken: Csárdáskirály.  
Szombaton: Varázskeringő.  
Vasárnap: Ó, Teréz! (Bemutató előadás.)

**A Faun — új szereplőkkel.** Ha végigtekintünk az elmúlt évek színházi pénztárjelvételein, amelyek bizonyos tekintetben egy-egy előadás elért sikerének a fokmérője, arra a következtetésre jutunk, hogy Károliánál külföldön és Budapesten eszenecsió sikereket elért vígjátéka, a Faun, nálunk is a legkedveltebb műsordarabok közé tartozott. Ez késztette a színház vezetőségét arra, hogy most felselevenítsék a kitűnő vígjátékot, még pedig új szereposztásban. A faun Tompa Béla játssza, akinek pompás alakítása már a múltban is jelentékeny biztosítéka volt nálunk a darab sikerének. Lord Stonbury Várady Lajos fogja játszani. Igen jó szerephez jut ezen az estén a társulat új tagja: Stoll Béla és Szilágyi Jenő is. A hölgyek közül Polgár Marika, J. Gárdy Aranka és Pápayné jutnak jelentékeny művészi feladatokhoz.

**A Csárdáskirály — új szereposztásban.** Pénteken a múlt idény egyik leghíresebb operatársa, a Csárdáskirály kerül ismét színpadra, az alkalommal részben új szereposztásban. Főszerepét ezen az estén a társulat kedvencét fiatal jellem színésze: Szilágyi Jenő játssza, míg a herceg szerepében Szabó Gyula fog kitűnő alakítást nyújtani.

**A Varázskeringő** is azokból az operettek közül való, amelyek nézője mindig nagy közönséget von. Így a hét szombatiján is szívesen látogatunk a Varázskeringő szombati előadásán. Francót Sz. Zsigmondy Anna éneklé és a herceget szerepében az alkalommal ismét először, mint a társulat újonnan szerződött tagja. Megyery Ionka, a kitűnő énekesnő, akik a negyváradai publikum már régebben igen előnyösen ismer.

**Délutáni előadások** E hét folyamán már két délutáni előadást rendez a színház. Szombaton délutáni a közkedvelt **Mágnás Miska** kerül színpadra, vasárnap dél után pedig a **Sabinnók** előadása, amelynek előadásában külföldesen Szabó Gyula pompás Rattaghy Fridolinja tartat érdeklődésre számot.

**Oh, Teréz!** ... Az elővétel pánztár új leányjátékának a közönség kényeimének biztatására kívül az is a síny, hogy már jóelőre meg lehet állapítani, melyik darab iránt érdeklődik legelőkebben a publikum? Ez a prognosztikon a hétre azt jósolja, hogy az idei első operetta bemutatónak, amely vasárnap este rejlik, a budapesti idény egyik bejött slágere, az **Oh, Teréz!** ... szívesen látogatunk a közönség, amely a fővárosi lapokból ismeri az **Oh, Teréz!** ... fényes sikerét, a legelőkebben érdeklődéssel fordul a negyváradai bemutatónak felé. A színház társulat Erdélyi Miklós színgazdától rendezésével, ambicióval készül az **Oh, Teréz!** ... vasárnapi premierjére, amelyben Kovács Margit, Vigh Manó, T. Pápay Jenő, Tompa Béla, Bárdi Lajos és Szilágyi Jenő fognak előreláthatólag jelentékeny sikereket érni.

# IRODALOM

**Az ezred lánya.** Denizetti pompás operájának egyik legkedveltebb feljátékát Kua László mesteri átirásában közli a Színház. Zeneje költői ízléssel legújabb stílus. Dr. Gajary Istvánnak egy kitűnő koreográfja, Kurucz János epadón hangulatos dala és H. tenyi H. idelberg Albertnak egy méltó nagy népszerűségű népdala gazdagítja még az előadást. A művet, mely minden jobb könyvtárakban kapható. Hat felvétel előfizetési ára 5 korona. Az előfizetők több ezer korona értékű kedveményben részesülnek. Kiadóhivatal Budapest, V., Kálmán-utca 22 sz.

**Az Új Idők** legújabb száma Csathó Kálmán folytatásában részben a nagy Bathien Margittól és Biró Lajostól hoz egy novellát. Gazdaság Gyula a címszó sorsival foglalkozik, Siklós Albert pedig leírta a századok szalon napjainak leírását. Versék: „Virágéneke” (Kiss Menyhért), „Kétörök” (Pál Rósa), végül a szokásos rovatok. Az „Új Idők” szerkesztője: Andrássy-ut 16.

**A Társaság** legújabb számában „Balaton fölfeledése” címmel találunk verseket, melyek a Lido és Riviera helyét jórésben is a Balaton kultuszát érgesít. Előszóval írták: Csank, Szalay Lajos, verset: Kiss Menyhért, Karafiáthi Jenő, Fenyő Zoltán, Benedek Árpád, Zilahy regénye hírek a társaságról, képek és illusztrációk teszik teljessé és gazdaggá a számot. A Társaság szerkesztője Dobay István. Kiadóhivatal Reáltudós-ut. 18.

**Új Nemzedék.** Mitől is István szerkesztésében megjelenő „Új Nemzedék” irodalmi, politikai és közgazdasági hetilap 36. számának gazdag és változatos tartalma a következő: Podhorszky György: „A cseh- és orosz-ellenesség.” Meres: „Fővárosi életem.” Bettorych Kornél: „Hörvát szemle.” „A nemzetiségi iskolák.” M. I.: „Német telepítési terv.” N. Gy.: „Folyóirat szemle.” Szilágyi Emil: „Kommunizmus a háborúban.” Dr. Galovits Zoltán: „Közgazdaság: Pénzügyi értékek helyreállítása.” „A Hét.” Szerkesztője: V., Csáky-ut. 49.

## NYILTTÉK

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik boldogult férjem, illetve apánk id. **Karger Sándor** elhunyt alkalmából részvételükkel és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomukat enyhítették, ez uton fogadják hálás köszönetünket.

Öz. **Karger Sándorné** és családja.

**Dajkovits fényképészeti szakiskolája** szeptember 15-én nyílik.

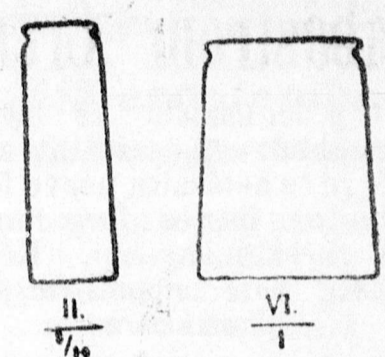
Értekezhetni **Dajkovits-műterem, Sas-passage.**

Főszervező: **Dr. KRÖGER ALADÁR** Feladta ügyvezető: **Dr. PAPP ZÁPOLT**

**UKANIA mozgószínház**  
**Csütörtök**  
Honnan jöttünk és hová utazunk  
Egy fiatal leány regénye 4 felv.  
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

**APOLLO mozgószínház**  
**Csütörtök**  
**Az örök ellenség**  
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 6 órakor kezdődnek.

## HETI ÁRJEGYZÉK:



**Befőttes. Uborkásüveg. Befőzéshez hólyagpapír. Porcellán edények**  
Leszállított olcsó árakban.

Porcellán mozsár, ütővel	6.-
Mély és lapos tányér finom porcellán	70.-
Csemegés kis	40.-
Tésztástál 6 személyre	8.-
Sültetál 6 személyre	8.-
Főzelékstál 6 személyre	8.-
Salátástál 6 személyre	8.-
Levesfazék 6 személyre	4.-
Mártásos csésze 6 szem.	1.-
Sótartó fogvájós 6 szem.	1-20
Vizes kancsó 6 személyre	8.-
Vizeskészlet színes finom festéssel	4.-
Boroskészlet színes	4.-
Söröskészlet színes	4.-
Liköröskészlet színes	4.-
Befőtteskészlet kristály fehér	4.-
Majolika cukortartó diszes	4.-
Majolika vizeskancsó színes	4.-
Feketes gyermek készlet	8.-
Kávés gyermek készlet	8.-
Majolika állvány színes	6.-
Teáskészlet színes aranyozással	10.-
Kávészlet színes aranyozással	10.-
Feketes készlet színes aranyozással	12.-
Mosdókészlet színes roccoco	12.-
Majolika fali sótartó színes	8.-
Majolika fűszertartó nagy	3.-
Majolika fűszertartó kicsi	1.-
Porcellán fehér teáskanna	2.-
Porcellán fehér kávéskanna	2.-
Porcellán fehér teáscsésze	80.-
Porcellán fehér kávéscsésze	80.-
Porcellán fehér gyümölcstányér	80.-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	50.-

Konyha berendezési főzőedények. Evőeszközök. Lámpa-éruék. Tükrök. Képerkeztés. Ablak üvegezés.

Áraink viszonteladókknak is érvényesek.

**KOMLÓS TESTVÉREK**  
üveg, porcellán lámpa és táblaüveg nagykereskedés.  
Nagyvárad, Zöldfa-ut. 13. sz.  
Telefonszám 372.

**VIBADÓ mozgószínház**  
Szombat, vasárnap  
Szenzációs új műsor.  
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

**Szálltól, hidegtől**

kifujt

**vörös arcra és kézre**

továbbá szeplő, miteszer és pattanások ellen

**legjobb szer az**

**Alabástrom Crème,**

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségére és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 2 kor. 50 fill.

**EMIR-arcmosó**

**Törvényesen védve!**

Legtökéletesebb szert bőrhámlás és sömör, továbbá izzadó, fényes, zsíros (miteres) atkás arcra naponta, ahányszor szükséges, gya-potra öntött folyadékkal meg-löröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Teljesen ár-talmatlan készítmény. Óvakod-junk értéktelen utánzatoktól!

Ara üvegenként 2 K.

Ezen szerek kaphatók;

**NÉMETH PÁL**

„Arany Kereszt”  
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.  
(Városháza mellett.)

**Betűszedő tanulóknak  
fiú és berakó tanuló-  
nak leány fizetéssel  
felvétetik**

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

**IZSÁK LIDIA**



**Előrendelő  
közöszalon**

**NAGYVÁRAD,**  
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda épületében.

Interurbán telefon:  
11-53 szám.

A Szilvágyi-színház  
művésznőinek egye-  
dülű tanácsadója.  
Tisztítókat és által-  
ános kárpát elváltatunk.  
Fizők munkák után a  
legrövidebb idő alatt  
elkészítetnek.

**Eladó**

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashíd szomszédságában van, valamint a Vizvezeték-utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibank-nál Rimanóczy-utca 6. sz. alatt.

Telefon 1404. Utcai helyiség

**MOCSÁRY SÁNDOR**

Épület- és díszmű bádogos,  
vizvezeték és villanyszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.  
Zöldfa-épület.

Villanymotor, irógépek, kerék-párok, ellenőrző kasszák és gramofonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és mű-szerész munkák elfogadtatnak.

**TÜZIFÉ**

Waggon tételben, méter  
számra és felvágva kapható

**JENEI M. CÉGNÉL**

Szarvas-sor 27. Stern palota.  
Telefonszám 10-13.

Me grendeléseket felvesz

**BANYAI JÓZSEFNÉ**

Sztaroveszky-u. 2. Nagyhídő.  
Telefonszám 14-55.

Vizvezeték-utcán szép kilátással  
egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

**Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd**  
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Nagyvárad legszebb kirándulólhelye

**Szent László Püspök Gyógy-Fürdő**

Nagyvárad mellett

**Fürdőüzem teljes!**

Kénes hévíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvizel, uszátanfűtés, napfürdő, homokkúra. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

**Komzsik Alajos,**  
a fürdő bérlője.